

Ткачук Ганна Едуардівна
кандидат педагогічних наук,
методист
Навчально-методичного центру
професійно-технічної освіти у Вінницькій області,
викладач
ДПТНЗ «Вінницьке міжрегіональне вище професійне училище»,
кандидат педагогічних наук, м. Вінниця, Україна

РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ СИСТЕМИ МЕТОДИЧНОЇ ПІДТРИМКИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІВ

Розвиток цифрових компетентностей є одним із першочергових завдань сучасної освіти, важливим кроком у підвищенні якості навчання та викладання. Цифровізація об'єктивно необхідна сучасній освіті, щоб зробити її гнучкішою, пристосованою до реалій сьогодення, формування конкурентоспроможних професіоналів у «цифровому світі». При цьому особлива відповідальність щодо формування та вдосконалення цифрових навичок, цифрової культури сучасного покоління лягає на педагогів, які повинні бути мобільними та адаптованими до новітніх викликів часу.

Саме тому сучасному педагогові важливо знати, як підвищити свою цифрову компетентність, як керувати процесом широкого впровадження цифрових технологій в освітньому процесі та що ці технології можуть привнести до освіти.

Сучасному педагогові, як ніколи необхідні системні знання та навички, нові професійні компетенції, що визначають його цифрову культуру та дозволяють впевнено використовувати цифрові технології у своїй професійній діяльності. Сьогодні вже є очевидним той факт, що загальні професійні якості педагога, його готовність до самоосвіти та самовдосконалення напряму залежать від його рівня готовності використовувати у своїй професійній практиці нові форми та методи, сучасні засоби навчання, у тому числі й електронні засоби навчання та цифрові технології.

Різноманітним аспектам професійного розвитку педагогів присвячені дослідження сучасних українських і зарубіжних учених, що створює перспективи для подальшого вивчення й узагальнення явищ і фактів, які виникають у сфері післядипломної педагогічної освіти.

Питання удосконалення освітнього процесу в системі підвищення кваліфікації педагогічних кадрів і всієї системи післядипломної педагогічної освіти стали предметом наукових розробок М. Артюшиної [1], Л. Петренко [3], Г. Романової [3], О. Шамралюк [5] та інших, на думку яких, система підвищення кваліфікації педагогічних кадрів є своєрідною організаційною основою для формування та постійної підтримки інноваційної та педагогічної діяльності.

Використання цифрових технологій, електронних засобів навчання, впровадження в освітній процес проектної діяльності з використанням мультимедійних продуктів, робота з сучасними інтернет-технологіями в умовах спільної, щоденної діяльності в інформаційно-освітньому середовищі, пошук інформаційних, дидактичних матеріалів у мережі Інтернет – усе це вимагає від педагога обізнаності щодо різних видів сучасних технологій та вміння практично застосовувати деякі з них.

Потужним ресурсом методичної підтримки професійної діяльності педагога є педагогічні спільноти, головною метою функціонування яких є професійне спілкування колег і однодумців, вироблення спільних рішень і стратегій. Прикладом такої спільноти може бути дистанційна система методичної підтримки професійного розвитку педагогів у міжкурсовий період підвищення кваліфікації.

Головною метою дистанційної системи методичної підтримки професійного розвитку педагогів у міжкурсовий період підвищення кваліфікації є розвиток у них готовності до використання сучасних педагогічних технологій шляхом постійної методичної підтримки, методичних консультацій, спільного обговорення проблемних питань у зручний для

педагога час шляхом максимального залучення до творчої самостійної діяльності з метою розвитку цифрової культури.

У міжкурсовий період основним джерелом розвитку цифрової культури є: дослідницька, самоосвітня діяльність, участь у тематичних семінарах, тренінгах, майстер класах, спілкування з колегами, проведення практичних занять з предмета з використанням цифрових технологій тощо. Завдяки компонентам даної системи кожен учасник освітнього процесу має можливість отримання системної, індивідуальної, методичної допомоги саме в міжкурсовий період.

Учасники дистанційної системи методичної підтримки професійного розвитку педагогів, як правило, здійснюють діяльність в таких напрямках:

- *методичний* – ініціація обговорення проблемних питань використання особистісно-орієнтованих педагогічних технологій в педагогічній діяльності, створення методичних і дидактичних матеріалів;

- *проектувальний* – розроблення майстер-класів, тренінгів, дистанційних курсів для учасників спільноти, створення і реалізація мережевих проектів для учнів;

- *освітній* – самоосвіта в процесі участі в дистанційних тренінгах або майстер-класах [4].

Для повноцінного функціонування та виконання головної мети дистанційної системи методичної підтримки професійного розвитку педагогів було організовано роботу інтернет-сайту «Центр сучасних освітніх технологій», який розміщено за адресою <https://webcnnot.blogspot.com/>.

«Центр сучасних педагогічних технологій» забезпечує методичну підтримку педагогів з:

- розроблення програмних продуктів навчального призначення і цифрових навчальних матеріалів (цифрового контенту), в тому числі, електронних засобів для дистанційного навчання;

- розроблення матеріалів для нових технологій навчання;

- розповсюдження наукових знань з проблем використання сучасних

педагогічних технологій в закладах освіти;

– розроблення авторських електронних продуктів для навчання, які засновані на особистісно-орієнтованому підході і підтримують дослідницьку та пошукову діяльність учнів;

– організації семінарів та майстер-класів з використання цифрових технологій.

Отже, упровадження дистанційної системи методичної підтримки професійного розвитку педагогів у міжкурсовий період підвищення кваліфікації сприяє творчому та професійному зростанню педагога, створює оптимальні умови для педагогічного удосконалення педагога, формує та розвиває його педагогічну індивідуальність, забезпечує всі можливі варіанти для реалізації самоосвітньої діяльності.

Список використаних джерел інформації:

1. Артюшина М. В. Інноваційно-зорієнтований підхід до професійного навчання майбутніх кваліфікованих робітників. *Професійна освіта: проблеми і перспективи*. 2014. Вип. 6. С. 9-14. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Profos_2014_6_4 (дата звернення 03.10.2022).

2. Купрієвич В. О. Професійний розвиток викладачів у системі післядипломної освіти: *Актуальні проблеми неперервної освіти в інформаційному суспільстві*: тези доп. міжнар. наук.-практ. конф., присв. 185-річчю Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова (м. Київ, 29–30 травня 2020 р.). С. 269–272.

3. Петренко Л.М., Романова Г.М., Пуховська Л.П., Султанова Л.Ю. & Олешко П.С. Моделі неперервного професійного розвитку педагогічних та науково-педагогічних працівників у контексті відкритої освіти. *Професійний розвиток фахівців в умовах цифровізації суспільства: сучасні тренди*, 243-250.

4. Ткачук Г. Е. Методика розвитку готовності викладачів спеціальних дисциплін професійно-технічних навчальних закладів до використання особистісно-орієнтованих педагогічних технологій. *Теорія і методика*

професійної освіти: електронне наукове фахове видання. 2018. Вип. 15. URL: <https://jrnls.ivet.edu.ua/index.php/3/issue/view/71> (дата звернення: 18.10.2022).

5. Шамралюк О.Л. Модель розвитку технологічної культури майстрів виробничого навчання аграрного профілю. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. 2018. Випуск 2 (37), Ч. 1. С.81-88.